

UFD		
04 FEB. 2004		
200307611	157	50

Styret ved Høgskolen i Narvik vil i hovedsak støtte forslagene fra Ryssdatutvalgets mindretall.

Vi vil også slutte oss til de synspunkter som Universitets- og høgskolerådet kommer med.

Vårt utgangspunkt er at utdanning og forskning må forvaltes og utvikles i en helhetlig nasjonal sammenheng. Dette blir etter vårt syn best ivaretatt ved mindretallets forslag om at institusjonene skal være forvaltningsorganer med særskilte fullmakter.

Vi har ingen tro på at en endring av tilknytningsformen vil øke kvaliteten på norsk høyere utdanning.

Norsk utdanning kommer godt ut i sammenligninger med andre land. Undersøkelser framhever spesielt godt samsvar mellom utdanning og de krav som stilles til kandidatene i den yrkesaktive fase.

Vi kan derfor ikke se at det er nødvendig med en ny og omfattende omorganiseringsprosess. Hovedutfordringen for Norge i dag er å sikre verdiskapningen for å trygge det norske velferdssamfunnet. Det handler om å ha penger til å finansiere helse, omsorg, skole og utdanning. Verdiskapning er avhengig av at kompetanse sikres over hele landet. Vi tror ikke det er mulig uten politisk styring. Det sektoren trenger nå er ikke mer frihet, men økonomi og ro til å kunne følge opp de reformene som allerede er vedtatt.

Høgskolen i Narvik er en liten høgskole, etablert med basis i en nasjonal utdanningspolitikk, med en klar målsetting om å ivareta landsdelens behov for utdanning.

Vi har valgt å prøve ut de frihetsgrader som loven gir for intern styring og ledelse. Vi har prøvd ut en alternativ styreform og forenklet organisasjonsmodellen, har implementert en ny intern budsjettmodell og gjennomført omleggingen til nettobudsjettering. Vår erfaring er at

utdanningsinstitusjonene har en høy grad av faglig, økonomisk og organisatorisk frihet innenfor gjeldende lov.

Selveiende institusjoner vil måtte bli kommersielle aktører på markedets premisser. Formelt står institusjonene fritt til å gjøre valg. I virkeligheten tvinges de til å gjøre markedsbaserte valg. Studier og fag som er samfunnsmessig nødvendig, men har få studenter vil ikke være lønnsomme. Vi frykter at dette vil favorisere de store og økonomisk lønnsomme fagene og studiene.

Skal man konkurransesutsette utdanning må man ha flere likeverdige tilbydere i alle regioner.

Vi kan ikke se at det er mulig i dag uten en sterk sentralisering av utdanning til de store byene. Det vil forsterke problemene med rekruttering i mange yrker som krever høyere utdanning i kommune Norge.

Utredningen retter søkelyset mot studentenes gjennomføringsgrad, men denne problemstillingen er ikke gjort til et hovedtema. I stedet har man valgt å fokusere på å redusere kostnadene for hver uteksaminert student ved å legge til rette for konkurranse mellom utdanningsinstitusjonene. Dette kan føre til at antallet institusjoner reduseres. Det burde i større grad blitt drøftet hvilke forhold det er som forårsaker at studenter ikke klarer å gjennomføre utdanningen på normert tid.

Kommentarer til enkelte paragrafer i mindretallsforslaget

§ 2-10 Vitnemål:

Det åpnes i forslaget for utdanningsinstitusjonene selv skal tildele autorisasjon for helsepersonell i forbindelse med utstedt vitnemål, i den utstrekning det er fastsatt i forskrift gitt i medhold av lov 2. juli 1999 nr 64 om helsepersonell m.v.

Vi mener det er svært viktig å opprettholde Statens autorisasjonskontor for helsepersonell for å ivareta oppgaven med kontroll og tildeling av autorisasjon for helsepersonell med utenlandsk eller annen særskilt bakgrunn. Organet har faglig kompetanse og selvstendig integritet plassert utenom utdanningsinstitusjonen. Såfremt autorisasjon av norske studenter fortsetter å være en ren formalitet, mener vi institusjonene selv kan utstede autorisasjonen

§ 3-5 Studentenes representasjon i institusjonens organer

Vi mener at dagens lovparagraf om studentdeltagelse bør videreføres med hensyn til studentenes deltagelse i styrende organer. Det vil si minimum 20% og aldri færre enn to representanter. Vi er positive til at studentene også bør være representert i organer som ikke tar for seg direkte studentrelaterte saker.

§ 5-1 Institusjonens ledelse – styret

Etter vår oppfatning er et styre bestående av fem medlemmer for lite. Styret bør minst ha sju medlemmer. Styret skal bestå av tre grupper. Med fem styremedlemmer vil en av gruppene bli representert med bare ett medlem. Ingen av gruppene skal ha flertall alene.

§7-1 Egenbetaling

Mindretallet vil lovfeste gratisprinsippet for grunnutdanning, men åpner for egenbetaling ved etter- og videreutdanning.

Ved overgangen til det nye gradssystemet har begrepet etter- og videreutdanning (EVU) blitt enda mer uklart. Det foreligger ingen klare definisjoner og avgrensinger her. Dersom en allmennlærer tar en mastergrad i realfagsdidaktikk i tillegg, vil dette nok regnes som en videreutdanning, men for en bachelor i realfag, vil samme utdanning trolig regnes som grunnutdanning. Eventuell yrkesaktivitet i en pause mellom de to utdanningene, gjør ikke definisjonsspørsmålet enklere.

EØS-reglene vil, som utvalget presiserer, ikke kunne godkjenne krysssubsidiering. Dersom EVU blir satt ut som et eget "selskap", kan denne utdanningen bli utilgjengelig for de andre studentene som bringer med seg statlige penger. Dette kan føre til et dårligere faglig tilbud for denne studentgruppen.

§ 9-6 Styremøter

Det bør ikke holdes styremøter hvis ikke alle de tre kategoriene (eksterne, ansatte og studenter) er representert i møtet.

Andre kommentarer

Ansattes rettigheter og arbeidsforhold

Ansatte ved de statlige undervisningsinstitusjonene er nå omfattet av rettsregler som gjelder for statsansatte, samtidig som lønnsnivået er til dels betydelig lavere enn i privat sektor. Stillingsvern og arbeidsvilkår har vært viktige faktorer når det gjelder mulighetene til å få den best kvalifiserte arbeidskraft til undervisnings- og forskerstillinger, og det er grunn til å være varsom med å fjerne dette konkurransefortrinnet.

Bibliotekene

Norske fag og forskningsbiblioteker har en lang tradisjon for et velfungerende samarbeid. Særlig for små institusjoner er dette av avgjørende betydning for forskning og undervisning. Det er også viktig at bibliotekenes store kunnskapsressurser kan stilles til rådighet for informasjonssøkende utenom egen institusjon, for eksempel fjernstudenter fra andre universiteter og høyskoler.

Med flertallets forslag om omdanning av universiteter og høyskoler til selveiende institusjoner kan det solidariske biblioteksamarbeidet stå i fare. Nasjonal styring og koordinering av institusjonenes ytre rammer er nødvendig for å forhindre dette.

Olav Soleng
direktør